

BIERETEK (33) *sb m*

bieretek (30), **biretek** (3); *bieretek RejRozpr, WyprKr (23), GórnDworz, RejZwierc, Calep, SarnStat, ZbylPrzyg; biretek Murm, BartBydg; bieretek : biretek RejWiz (1:1).*

Pierwsze e pochylone, drugie oraz końcowe jasne.

sg N bieretek (22). ◇ G biéretka (1). ◇ A bieretek (1). ◇ L biéretku (1). ◇ pl N biéretki (2). ◇ G biéretk(o)w (4). ◇ A biéretki (1). ◇ L biretkoch (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

Dem. od „bieret” ‘nakrycie głowy najczęściej ozdobne, różnego kształtu i z różnego materiału noszone przez mężczyzn i kobiety; czapka, beret; pileolum Murm; capellus, pileum, pileus BartBydg, galericulus Calep (33) : Pileolum. Mucká álbo byretek. Murm 153; BartBydg 115b; Więc tu chodzi iáko kurek Nátknął zá bieretek piorek RejRozpr I3; RejWiz 53v, 167; Bieretek czarni Axamitni, na ktorem feretow Hispaníkich 36. WyprKr 26v; Bieretek brunatne⁸⁰ Axamitu gładkie⁸⁰. WyprKr 27v, 25v [2 r.], 26v, 27v, 28 [3 r.], 28v [2 r.] (23); Są też ci ktorzy fie iedno o głowę ftaríaia/ áby bierethek był s ferety/ s piękną zaponą/ y s piorki GórnDworz L8; RejZwierc 57v; Calep 446a; ná głowie ma świetną koronę/ Bieretek z pierzem/ przy niey foremną załłonę Swoiey głowie zdziaááá/ mułczczká kędźierzáwa Wyłoko ná łbie ftoi ZbylPrzyg A2; [CracArtific 1545 nr 1148].

W charakterystycznych połączeniach: bieretek aksamitny (11), aksamitu (5), z ferety (feretkami) (4), pierzem (1), [prasowany].

a. *Jako część stroju noszonego przez Żydów; mycka, jarmułka (1) : Vftáwiamy [...] żeby wżyficy y káždy z ołobná wżędzie w królestwie náłzym Zyd znáki/ to ieft biéretki/ álbo mycki/ álbo inné czapki [bireta aut capellos] żółté ná káżdych mieyfcah nošili SarnStat 262.*